

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 50 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Előfizetési felhívás

EPERJESI LAPOK

társadalmi s gazdasági hetilapra.

Előfizetési feltételek.

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bank-egylet könyvnyomdájában intézendők.
Vidéki előfizetéseket legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

Eperjes, január 5-én.

Néhány napja csak, hogy beléptünk az új évbe. Mit fog hozni ez új év? ez azon-nagy kérdés, melylyel mindenünk szemben áll. Kedvezőbb lesz-e ráuk nézve mint az, melynek Sylvester estéjén halotti torát ültük meg? — Kívánjuk! Mert 1876 volt azon év, melyben közmondássá váltak a „kedvezőtlen pénzügyi és gazdasági helyzet”, s „mostoha idők”-féle feljajdulások.

Hogy mit fog hozni az új év, valjon megszünteti-e ezen feljajdulások jogosultságát: az természetesen a jövődó titka, mely elől az áthatolhatatlan fátylat emberi kéz nem lebentheti el.

Az emberi számítás egyedül azon körülményekre alapítható, melyeknek alakítása hatalmunkban áll.

A mily megdönthetetlen azonban ezen igazság, ép oly igaz az, hogy nekünk embereknek, nem szabad a gondviselés jövőtől várni mindent. Nekünk a jövődó kedvezővé tételéhez a minket megillető arányban és azon eszközökkel hozzá kell járulnunk, a melyek rendelkezésünkre állanak.

Hol egy ember erejét e feladat felülhaladja, társulatok alakulnak. Ez lételeg minden társulatnak, még a sárosmegyei gazdasági egyesületet sem véve ki.

Szokásban van, a mint hogy szükséges is, hogy az egyesület és társulatok minden év leforgásával számot adnak a nagy közönségnek működésükről. A nálunk létező egyesület közül csak a sárosmegyei gazdasági egyesület nem terjesztett ez évben elő ily jelentést, azon egyszerű okból, mivel a lefolyt évben, tudunkkal, nem működött.

Sajnáljuk, hogy úgy van. Mert összes egyesületünk közül éppen a gazdasági egyesület az, melynek vidékünkön egyike a legszebb feladatokat jutott osztályrészül. Nem akarunk e tekintetben több szót vesztegetni, hanem a helyett ideiglatjuk az alapszabályok első két szakaszát, melyek az egyesület célját és az annak elérésére szolgáló eszközöket részletezik.

1. §. Célja az egyesületnek a megyei mezőgazdaság minden ágait, a jövedelmezés azon fokára emelni, melyet a tudomány, tapasztalás és az itteni viszonyok teljes ismerete által elérni lehetséges.

2. §. Az eszközök, melyeket az egyesület ezen cél elérésére használnak, következők:

a) Terjesztése azon állapot ismeretének, melyben az e megyei mezőgazdaság összes ágai jelenleg léteznek, s megismertetése azon akadályoknak, melyek azoknak kifejlesztését gátolják.

b) Terjesztése és pártolása minden a mezőgazdaságra vonatkozó hasznos tudománynak, s azon újabb ismereteknek, melyeknek célszerűsége tapasztalás által igazolhatók.

c) A magyar kormány által a gazdasági egyesület elé terjesztett gazdasági kérdésekre adandó véleményezés, valamint az állami hatóságokhoz kellő folyamodásokkal és előterjesztésekkel való járulás.

d) Állatok, gazdasági eszközök, gépes termények kiállításai. — Ily kiállítások a körülményekhez képest fognak rendezettni.

e) A földmívelés, állattenyésztés, gazdasági ipar, erdészet és faültetés terén időszakonként legnagyobb eredményt előmutató gazdákat jutalmazni.

f) Kitünő gazdálkodási móddal kezelt gazdaságok megismerése és leírásuk eszközölése.

g) A még nem ismert vagy el nem terjedt hasznos magnekek megszerzése és kiosztása.

h) Összehasonlító kísérletek eszközölése a mezőgazdaság terén.

i) Mezőgazdasági jutalmi kérdések kihirdetése.

k) Egy mintagazdaság felállítása.

l) Különös igyekezete leend az egyesületnek a gazdasági munkás és eselődosztály munkássága, erkölcsé és jó magaviseletére jutalmakkal hatni.

Ezekből kiváltságok, mely megmérhetetlen hasznára válnék az megyénknek, ha a gazdasági egyesület hivatásának ép úgy megfelelni igyekeznék, mint pl. a szepesi és más megyebeli hasonló társulatok.

Az alapszabályok 28. §. azt rendeli, hogy közgyűlés minden évben tartassék.

Mi részünkről azt hisszük, hogy annak összehívásával nem kellene soká késni, minthogy az év eleje legalkalmasabb a tényleges működés megkezdésére.

Végül még azon reményünknek adunk kifejezést, hogy az annyi ideig pihent egyet kétszeres erővel fogja majd helyreállítani azt, a mi eddig mulasztott.

Tűz és víz.

Pesten jelenleg a körül forog a kérdés, mint-hogy a meglévő vízvezeték készület nem képes a városnak nagy részét — mintegy 75-80 ezer lakost — jó szűrt vízzel ellátni: egy új víztelep alakíttassék, vagy a meglévő bővítették-e?

Ez reánk nem tartozik ugyan, de igen tanulságosak a belőle folyó következtetések, és az ezen alkalomból észlelt statisztikai adatok.

Tudva van és számokkal kimutatva, hogy fővárosunkban minden Európai nagy városok közt legnagyobb a halandóság, legkisebb pedig a legnagyobb városban, Londonban. Ennek okát az élet két fő tényezője — a víz és levegőben — kell keresni. Londonban ezen két egészségügyi tényező a tökélynek legnagyobb fokán áll, a nagy város minden szegzezugában egészséges tiszta jó vízzel van bőven ellátva; s a földalatti csatornák a város szennyét nem a közel folyóba bocsátják, hanem elvezetik egypár mértföldnyi távolságra a várostól. Budapest értelmisége e bajt rég felismerte és máris 3 millió forintot fordított rá hogy nevesedése tiszta jó vízzel élhessen; a csatornák kiöntése pedig messzire a várostól máris sürű emlegettetik és bizonyosan el nem fog maradni.

De látszik is már a tiszta víz élvezésének befolyása, bárha a lakosságnak egy negyedrészé még ma is vagy piszkos Duna- vagy mérgezett kúti vizet kénytelen használni. Ugyanis a születési és halálozási táblákból kitetszik, hogy, miután az 1868, 69 és 70-ik években az elhaltak száma a születettekét 365-tel felülmulja, mióta vízvezeték behozatott, e visszas arány nemcsak hogy megszünt, de a mult 1876. év első tíz havában a születettek rovata 1312 többletet mutat. Fia applicatio!

Utalni bátorodom a t. olvasót bővebb betekintés végett ezen lap német szövegére, e helyt még csak azt jegyezvén meg, hogy a pesti vízvezeték jelenleg 180 ezer forintot jövedelmez, a mi az eddigi beruházásnak 6 százaléki kamatja: de ha még félmillió forint fog új szűrkutak, vízemelés és csővezeték fordítatni, a mint céloztatik, a vezeték jövedelmezése 60 ezer fttal fog nevedkedni és e szerint a beruházott 3 1/2 millió tőke csak 5 percentbe kerülni.

Vonjunk a mondottakból következtetéseket:

1. Ha a Pestvárosi halandósági kimutatás nem is tüntetne ki a vízvezeték ótái időre ennek javára oly előnyös különbözetet: az ép ész és tapasztalat nyilván hirdeti, hogy, rendes körülmények közt, az egészség fentartására semminek sincs oly kézzelfogható befolyása, mint a romlatlan jó víz, étek és levegőnek.

2. Hogy Pestnek kutai dögletek, azt régóta sajnosan érezték a főváros lakói: s azért nem riadtak vissza a segítség nagymérvű költségeitől. A mi városunk hasonló helyzetben van; belvárosi

kutai közt csak elvétve van egyegy, mely a többi rosznál valamicskével jobb. Hogy ezt már a mostani lakosok elődei érezték, bizonyítja az, hogy a Tárca vizét hozták be a városba, nem azért, mintha a kutak nem szolgáltatnak volna elegendő vizet: — mert végre is el lehetett rendelni házanként egyegy kut ásását — de azért mert rosz, ártalmas vizet adtak.

3. De már ma ezen vízvezeték sem elégti ki természetes igényeinket, azért, mert a víz, mely a cseternyékbe emeltetik, közvetlenül, felfogása előtt, elébb felveszi 21 lakháznak minden néven nevezendő utálatait, mely víz e felett, valahányszor hó olvad vagy eső esik, inkább higitott iszapnak nevezhető, mint viznek, mely végre is egészen elmarad, valahányszor a malomgát elszakad.

4. Ezen undort gerjesztő és egészségrontó állapotokon segíteni, immár beállott a parancsoló szükség, melyet városunk azon polgárai, kik a takarékpénztárt 30 évvel ezelőtt alapították, már akkor élénken érezték; miért is egy lapot nyitottak mingyárt a kisdudov lapja után, a létesítendő vízvezeték javára, melynek összege maig 6000 ftra gyűlt fel. Ezen tisztelet és megbecsülésre méltó hagyományt a mostani nemzedéknek ignorálni nem lehet, ha csak magamagát nem akarja meggyalázni, nem szabad annál kevésbé, mert az áldozat, melyet kíván, nem nagy. Ugyanis.

5. Miután a Pesti vízvezeték 3 1/2 millió ftra került, ha ezt a főváros balpartjának 240 ezer lakosa közt felosztják, esik egyegy főre 14 ft 80 kr. Tegyük fel hogy az Eperjesi vízvezeték, az előlegesen tervezett 11,500 ft helyett, 40,000 ftra fogna kerülni, melyből elcsévén a takarékpénztári 6000 ft esik a város 10 ezer lakosára fejenként 3 ft 40 kr. tehát, tökéletesen ugyanazon cél elérése mellett, fejenként 11 ft 40 krral kevesebb; a fenntartási költségek, ott és itt, aránylag egyenlők lévén.

B. J.

A városi tisztviselők fizetésének kérdése Bártfán.

Bártfai tudósítónktól vettünk egy terjedelmesebb levelet, melyből, az ottani viszonyok megvilágítására igen alkalmas, következő passzus közöljük.

A bártfai képviselő-testületnek 1876. évi decemberhó 28-án tartott közgyűlésén jelen lévén, volt alkalmam tapasztalni, mily kevés tekintettel van a városi képviselő-testület többsége tisztviselői irányában s mily kevésbé hajlandó azok sorsát türethetővé tenni. Hadd szerezzem tudomást a nagy közönség erről, valamint azon rendről is, mely az itteni közgyűléseket annyira jellemzi.

Parlamentáris érzékről itt szó sincs; az elnökség nem képes a rendet fenntartani; egyszerre tizen szólnak, de egy sem a tárgyhöz. Így volt ez a minap is. Dacára annak bevártam a végét, meghallgatván a „tanácskozást”, mely egy két óránál tovább megrostált és megbeszélte tárgy felett volt folyamatban; de bizony még akkor sem volt kivehető, hogy hát tulajdonképen mi legyen az „eszmecsere” alapja.

Vége kisült, hogy az egy főispáni rendelet, melyben a főispán ur értesíti a várost, hogy a ministerium a városi képviselő-testület által megállapított tisztviselők fizetése helybenhagyásával nem járulhat, miután fel sem tételezhető, hogy képesített egyének ily mostoha anyagi dotatio mellett hivataloskodásra vállalkozzanak.

Felemlítésre méltónak tartjuk, hogy a polgármester évi fizetése ezen megállapodás szerint 600 fttal tenne. Ehhez arányosítva tessék aztán azon fényes fizetéseket elképzelni, melyekben a többi tisztviselők részesítettének.

Erre felszólt a városi képviselő-testületnek egyik bölcs, kijelentvén, hogy ó úgy képzeli magának a képviselő-testületet szemben a tisztviselői karral, mint két ellentétes elemet; ennél fogva azt javasolja, hogy a tisztviselő közgyűlés a tisztviselők fizetésére vonatkozó határozatától el ne álljon, hanem ahhoz igenis ragaszkodjék.

Ehhez képest kívánja, hogy a közgyűlés a felolvasott rendelettel szemben irjon fel még egyszer, már annál is inkább, minthogy az első feltérjesztés — nézete szerint — igen soványan (poszno) volt tartva. S hogy ezen újabb felter-

Sonntag auch einen
and ein Dienstmädchen
Dich denn schon photo-
„Nein, noch nicht.“
„er hat mich erst ein

er, wie eingebildeter
jen und zwar in der
prend, die rechte Hand
wiger Kopf beuhte
uten Mann. Dieser
als mit der größten
das Bild zu führen.
er. Der Wigbold
rische Figur.“ Der
ehr geschmeichelt und
en. Die Erklärung
die Welt,“ sagte der
en Schulmeister in
müthsustande zurück,
riefte.

philosophen aller Zeiten
eine Definition auf-
los den Unterschied
monstrirt. Zwei der
sind erstens die von
ist ein Thier, wel-
und zweitens die von
Der Mensch ist ein
es thut fein anderes
en Definitionen ist
da meint: „Der
es in einem gewissen
en, Quellreihen
Bersprechung bildet,
ten Quadrupeden!“

Eper war zu Ende.
men: „Im Ganzen
ließen sie und da
Excellenz eilt zum
! Mit dem Chor
n. Kein Gifer, keine
wenn Durchlaucht
Der Regisseur eilt
Meister! Ich muß
e sehr schlecht war,
or dem Umwerfen.
al mehr Präcision
the scharf rügen.“
ector. „Der Chor-
unter der Kritik.
st du heute nicht,
zu hoch, der Andere
hler auf der Gaffe.
n Herrn Regisseur
andern Tag kommt
„Kerle! Wie habt
il mich . . . , eine
inen Taft in den
dottenotten? Mich
ellmeister nicht die
d Euch dann Alle
Euch, Ihr habt
noch einmal folche
shagelbonnerwetter

ne ist das letzte der
e da nicht, so ist

ein Paar getraut
Kirche von Neue
Wohlehrwürden ha-
hr fest geknüpft?
wieder lösen?“
n Ende der Kirche.
nun führte er ihn
„Hier kommt Ihr

einst ein Kind.
e Chen sind.“

hefter ehelichte die
Freunde: Woher
men? gestand er:
gewesen, niemals
alle Ausnahme
zu lassen — und,
hinter einander

wie manche Bü-
in einer feinen
oben Ausgabe für

ember 1876.

9.	9.25
10.	12.
6.25	7.25
5.75	6.75
7.	10.
9.	14.
10.	11.
2.	—

éza.
ankegylet.

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő mind az előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 50 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasabos petit sor egyszeri hirdetés 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitván minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adtak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatók el.

Előfizetési felhívás

EPERJESI LAPOK

társadalmi s gazdasági hetilapra.

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek az Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában intézendők.
Vidéki előfizetéseket legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

Eperjes, január 5-én.

Néhány napja csak, hogy beléptünk az új évbe. Mit fog hozni ez új év? ez azon-nagy kérdés, melylyel mindenünk szemben áll. Kedvezőbb lesz-e ráuk nézve mint az, melynek Sylvester estjén halotti torát ültük meg? — Kívánjuk! Mert 1876 volt azon év, melyben közmondássá váltak a „kedvezőtlen pénzügyi és gazdasági helyzet”, s „mostoha idők”-féle feljajdulások.

Hogy mit fog hozni az új év, valjon megszünteti-e ezen feljajdulások jogosultságát: az természetesen a jövődó titka, mely elől az áthatatlan fátyol emberi kéz nem lebentheti el.

Az emberi számítás egyedül azon körülményekre alapítható, melyeknek alakítása hatalmunkban áll.

A mily megdönthetetlen azonban ezen igazság, ép oly igaz az, hogy nekünk embereknek, nem szabad a gondviselés jövőtől várni mindent. Nekünk a jövődó kedvező tételéhez a minket megillető arányban és azon eszközökkel hozzá kell járulnunk, a melyek rendelkezésünkre állanak.

Hol egy ember erejét e feladat felülhaladja, társulatok alakulnak. Ez lételapja minden társulatnak, még a sárosmegyei gazdasági egyesület sem véve ki.

Szokásban van, a mint hogy szükséges is, hogy az egyesület és társulatok minden év lefordulásával számot adnak a nagy közönségnek működésükről. A nálunk létező egyesület közl csak a sárosmegyei gazdasági egyesület nem terjesztett ez évben elő ily jelentést, azon egyszerű okból, mivel a lefolyt évben, tudunkkal, nem működött.

Sajnáljuk, hogy úgy van. Mert összes egyesületünk közül éppen a gazdasági egyesület az, melynek vidékünkön egyike a legszebb feladatának jutott osztályrészül. Nem akarunk e tekintetben több szót vesztegetni, hanem a helyett ideiglatjuk az alapszabályok első két szakaszát, melyek az egyesület célját és az annak elérésére szolgáló eszközöket részletezik.

1. §. Célja az egyesületnek a megyei mezőgazdaság minden ágait, a jövedelmezés azon fokára emelni, melyet a tudomány, tapasztalás és az itteni viszonyok teljes ismerete által elérni lehetséges.

2. §. Az eszközök, melyeket az egyesület ezen cél elérésére használnak, következők:

a) Terjesztése azon állapot ismeretének, melyben az e megyei mezőgazdaság összes ágai jelenleg léteznek, s megismertetése azon akadályoknak, melyek azoknak kifejlését gátolják.

b) Terjesztése és pártolása minden a mezőgazdaságra vonatkozó hasznos tudománynak, s azon újabb ismereteknek, melyeknek célszerűsége tapasztalás által igazolhatók.

c) A magyar kormány által a gazdasági egyesület elé terjesztett gazdasági kérdésekre adandó véleményezés, valamint az állami hatóságokhoz kellő folyamodásokkal és előterjesztésekkel való járulás.

d) Állatok, gazdasági eszközök, gépek termékek kiállításai. — Ily kiállítások a körülményekhez képest fognak rendeztetni.

e) A földmívelés, állattenyésztés, gazdasági ipar, erdészet és faültetés terén időszakonként legnagyobb eredményt előmutató gazdákat jutalmazni.

f) Kitérő gazdálkodási móddal kezelt gazdaságok megszűlése és leiratásuk eszközzése.

g) A még nem ismert vagy el nem terjedt hasznos magnekek megszerzése és kiosztása.

h) Összehasonlító kísérletek eszközzése a mezőgazdaság terén.

i) Mezői gazdasági jutalmi kérdések kihirdetése.

k) Egy mintagazdaság felállítása.

l) Különös igyekezete leend az egyesületnek a gazdasági munkás és eselődosztály munkássága, erkölcsé és jó magaviseletére jutalmakkal hatni.

Ezekből kiviláglik, mily megmérhetetlen hasznára válnék az egyesületnek, ha a gazdasági egyesület hivatásának ép úgy megfelelni igyekeznék, mint pl. a szeptesi és más megyebeli hasonló társulatok.

Az alapszabályok 28. §. azt rendeli, hogy közgyűlés minden évben tartassék.

Mi részünkről azt hisszük, hogy annak összehívásával nem kellene soká késni, minthogy az év eleje legalkalmasabb a tényleges működés megkezdésére.

Végül még azon reményünknek adunk kifejezést, hogy az annyi ideig pihent egyesület kétszeres erővel fogja majd helyreállítani azt, a mi eddig mulasztott.

Tűz és víz.

Pesten jelenleg a körül forog a kérdés, mint-hogy a meglévő vízvezeték készület nem képes a városnak nagy részét — mintegy 75-80 ezer lakost — jó szűrt vízzel ellátni: egy új víztelep alakíttassék, vagy a meglévő bővíttessék-e?

Ez reánk nem tartozik ugyan, de igen tanulságosak a belőle folyó következtetések, és az ezen alkalomból észlelt statisztikai adatok.

Tudva van és számokkal kimutatva, hogy fővárosunkban minden Európai nagy városok közt legnagyobb a halandóság, legkisebb pedig a legnagyobb városban, Londonban. Ennek okát az élet két fő tényezője — a víz és levegőben — kell keresni. Londonban ezen két egészségügyi tényező a tökélynek legnagyobb fokán áll, a nagy város minden szegezugában egészséges tiszta jó vízzel van bőven ellátva; s a földalatti csatornák a város szennyét nem a közel folyóba bocsátják, hanem elvezetik egy pár mérföldnyire távolra a várostól. Budapest értelmisége e bajt rég felismerte és máris 3 millió forintot fordított rá hogy népesedése tiszta jó vízzel élhessen; a csatornák kiöntése pedig messzire a várostól máris sűrű emlegettetik és bizonyosan el nem fog maradni.

De látszik is már a tiszta víz élvezésének befolyása, bárha a lakosságunk egy negyedrészé még ma is vagy piszkos Duna- vagy mérgezett kúti vizet kénytelen használni. Ugyanis a születési és halálási táblákból kitetszik, hogy, miután az 1868, 69 és 70-ik években az elhaltak száma a születettekét 365-tel felülmulja, mióta vízvezeték behozatott, e visszas arány nemcsak hogy megszünt, de a mult 1876. év első tíz havában a születettek rovata 1312 többletet mutat. Fia applicatio!

Utalni bátorodom a t. olvasót bővebb tekintés végett ezen lap német szövegére, e helyt még csak azt jegyezvén meg, hogy a pesti vízvezeték jelenleg 180 ezer forintot jövedelmez, a mi az eddigi beruházásnak 6 százthói kamatja: de ha még félmillió forint fog új szűrőkutat, vízemelés és csővezetékre fordítani, a mint céloztatik, a vezeték jövedelmezése 60 ezer fttal fog nevedkedni és e szerint a beruházott 3 1/2 millió tőke csak 5 percentbe kerüljön.

Vonjunk a mondottakból következtetéseket:

1. Ha a Pestvárosi halandóság kimutatás nem is tüntetne ki a vízvezeték ótái időre ennek javára oly előnyös különbzetet: az ép ész és tapasztalat nyilván hirdeti, hogy, rendes körülmények közt, az egészség fentartására semminek sincs oly kézzelfogható befolyása, mint a romlatlan jó víz, étel és levegőnek.

2. Hogy Pestnek kutai dögleletek, azt régóta sajnosan érezték a főváros lakói: s azért nem riadtak vissza a segítség nagymérvű költségeitől. A mi városunk hasonló helyzetben van; belvárosi

kutai közt csak elvétve van egyegy, mely a többi rosznál valamicskével jobb. Hogy ezt már a mostani lakosok elődei érezték, bizonyítja az, hogy a Tárca vizét hozták be a városba, nem azért, mintha a kutak nem szolgáltatnak volna elegendő vizet: — mert végre is el lehetett rendelni házanként egyegy kut ásását — de azért mert rosz, ártalmas vizet adtak.

3. De már ma ezen vízvezeték sem elégti ki természetes igényeinket, azért, mert a víz, mely a cseternyékbe emeltetik, közvetlenül, felfogása előtt, elébb felveszi 21 lakháznak minden néven nevezendő utálatait, mely víz e felett, valahányszor hó olvad vagy eső esik, inkább higitott iszapnak nevezhető, mint víznek, mely végre is egészen elmarad, valahányszor a malomgát elszakad.

4. Ezen undort gerjesztő és egészségrontó állapotokon segíteni, immár beállott a parancsoló szükség, melyet városunk azon polgárai, kik a takarékpénztárt 30 évvel ezelőtt alapították, már akkor élénken érezték; miért is egy lapot nyitottak mingyárt a kisdudóvíz lapja után, a létesítendő vízvezeték javára, melynek összege maig 6000 ftra gyűlt fel. Ezen tisztelet és megbecsülésre méltó hagyományt a mostani nemzedéknek ignorálni nem lehet, ha csak magamat nem akarja meggyalázni, nem szabad annál kevésbé, mert az áldozat, melyet kíván, nem nagy. Ugyanis.

5. Miután a Pesti vízvezeték 3 1/2 millióm fta került, ha ezt a főváros balpartjának 240 ezer lakosa közt felosztják, esik egyegy főre 14 ft 80 kr. Tegyük fel hogy az Eperjesi vízvezeték, az előlegesen tervezett 11,500 ft helyett, 40,000 fta foga kerülni, melyből evesen a takarékpénztári 6000 ft esik a város 10 ezer lakosára fejenként 3 ft 40 kr. tehát, tökéletesen ugyanazon cél elérése mellett, fejenként 11 ft 40 krral kevesebb; a fenntartási költségek, ott és itt, aránylag egyenlők lévén.

B. J.

A városi tisztviselők fizetésének kérdése Bártfán.

Bártfai tudósítónktól vettünk egy terjedelmesebb levelet, melyből, az ottani viszonyok megvilágítására igen alkalmas, következő passzust közöljük.

A bártfai képviselő testületnek 1876. évi decemberhó 28-án tartott közgyűlésén jelen lévő, volt alkalmam tapasztalni, mily kevés tekintettel van a városi képviselő-testület többsége tisztviselői irányában s mily kevéssé hajlandó azok sorsát türethetővé tenni. Hadd szerezzem tudomást a nagy közönség erről, valamint azon rendről is, mely az itteni közgyűléseket annyira jellemzi.

Parlamentáris érzékről itt szó sincs; az elnökség nem képes a rendet fenntartani; egyszerre tizen szólnak, de egy sem a tárgyhöz. Így volt ez a minap is. Dacára annak bevártam a végét, meghallgatván a „tanácskozást,” mely egy két óránál tovább megrostált és megbeszélte tárgyat felett volt folyamatban; de bizony még akkor sem volt kivethető, hogy hát tulajdonképen mi legyen az „eszmeccsere” alapja.

Vége küldt, hogy az egy főispáni rendelet, melyben a főispán ur értesíti a várost, hogy a ministerium a városi képviselőtestület által megállapított tisztviselők fizetése helybenhagyásával nem járulhat, miután fel sem tételezhető, hogy képesített egyének ily mostoha anyagi dotatio mellett hivataloskodásra vállalkoznának.

Felemlítésre méltónak tartjuk, hogy a polgármester évi fizetése ezen megállapodás szerint 600 frtot tenne. Ehhez arányosítva tessék aztán azon fényes fizetéseket elképzelni, melyekben a többi tisztviselők részesítettének.

Erre felszólt a városi képviselő-testületnek egyik bölcsé, kijelentvén, hogy ó úgy képzeli magának a képviselő-testületet szemben a tisztviselői karral, mint két ellentétes elemet; ennél fogva azt javasolja, hogy a tisztviselő-testület a tisztviselők fizetésekre vonatkozó határozatától el ne álljon, hanem ahhoz igenis ragaszkodjék.

Ehhez képest kívánja, hogy a közgyűlés a felolvasott rendelettel szemben irjon fel még egyszer, már annál is inkább, minthogy az első feltérjesztés — nézete szerint — igen soványan (poszno) volt tartva. S hogy ezen újabb felter-

Sonntag auch einen
and ein Dienstmädchen
Dich denn schon photo-
„Nein, noch nicht.“
„er hat mich erst ein

er, wie eingebildeter
jen und zwar in der
prend, die rechte Hand
wighiger Kopf beufchte
uten Mann. Dieser
als mit der größten
das Bild zu führen.
ag er. Der Wigbold
brische Figur.“ Der
ehr geschmeichelt und
en. „Die Erklärung
die Welt,“ sagte der
en Schulmeister in
müthszustande zurück,
brifchte.

philosophen aller Zeiten
eine Definition auf-
los den Unterschied
monstrirt. Zwei der
sind erstens die von
ist ein Thier, wel-
und zweitens die von
Der Mensch ist ein
es thut kein anderes
en Definitionen ist
da meint: „Der
es in einem gewissen
en, Duelliren Reiten
Berstreuung bildet,
ten Quadrupeden!“

Sper war zu Ende.
ten: „Im Ganzen
ließen hie und da
Excellenz eilt zum
! Mit dem Chor
n. Mein Cifer, keine
wenn Durchlaucht
Der Regisseur eilt
meister! Ich muß
sehr schledt war,
or dem Umwerfen.
ial mehr Präcision
the scharf rügen.“
ector. „Der Chor-
unter der Kritik.
st du heute nicht,
zu hoch, der Andere
hüler auf der Gaffe.
n Herrn Regisseur
anderen Tag kommt
„Kerle! Wie habt
ll mich . . . eine
einen Taft in den
dottentotten? Mich
ellmeister nicht die
d Euch dann Alle
Euch, Ihr habt
noch einmal solche
shagelbonnerwetter

ist das letzte der
e da nicht, so ist

ein Paar getraut
Kirche von Neue
Wohlehrwürden ha-
fest geknüpft?
wieder lösen?“—
Ende der Kirche.
nun führte er ihn
„Hier könnt Ihr

einst ein Kind.
e Chen find.“

hefter ehelichte die
Freunde: Woher
uen? gestand er:
gewesen, niemals
alle Ausnahme
zu lassen — und,
hinter einander

wie manche Bü-
in einer feinen
ben Ausgabe für

ember 1876.

fl. 9.— 9.25
10.— 12.—
6.25 7.25
5.75 6.75

7.— 10.—
9.— 14.—
10.— 11.—
2.— —

éza.
ankegylet.

jesztés az előbbinek hibájától ment legyen, kívánja továbbá azt is, hogy a felirat szerkesztésével megbízandó választmány alakítsa olyan egyénekből, kik a dologban nincsenek érdekelve, tehát csupán képviselőkből, az érdekeltektől teljesen mellőzve.

Ezen javaslat a többség által elfogadva, a felirat szerkesztésével az indítványozó elnöksége alatt öt képviselő küldetett ki.

Igy tudósítunk.

A mint a közlöttelek kivehető, Bártfa városának képviselő-testülete nemcsak hogy nem hajlandó tisztviselőinek bizony amugy is felette szerény sorsát javítani, de azt még lehetőleg sanyarúvá tenni is.

Mi részünkről és velünk minden elfogulatlan, csak méltányolni tudjuk a ministerium abbeli elhatározását, hogy a képviselő-testületnek a tisztí fizetésekre vonatkozó határozatától jóváhagyását megtagadta. Mert csakugyan képtelenség arra gondolni is, hogy *képesített s kötelességérzettel áthatott egyén* vállalkozzék egy oly — mindenesetre elég terhes — hivatal *telkiismeretes* ellátására, mely mellett anyagi helyzete akármely napszámával, a szó szoros értelmében egyenlő.

Az ily csekély fizetéssel járó hivatal, a mai korban egy képesített életrevaló egyénre nézve természetesen csak utolsó szalmaszál lehet, melyhez az csak végszükségben s csakis addig kapaszkodik, míg más előnyösebb állásra teszen szert.

És mégis azt kívánjuk egy ilyen tisztviselőtől, hogy teendőit *szakértelemmel, ügyszerezzel s teljes odaadással* végezze; szóval, hogy csak hivatalának éljen. Mily ellenmondás! — Könnyű azon uraknak beszélni, kik a képviselők székein ülve, akkor tesznek valamit, a mikor éppen egyéb foglalkozásuk nincsen s kiknek azon, mindenesetre hasonlíthatatlanul könnyebb, feladat jutott osztályrészül, hogy a csaknem éhező tisztviselői karral szemben *ellen-tétet* képezzenek.

Már elég bajnak tartjuk azt, hogy a közigazgatási tisztviselő állása nálunk nemcsak, hogy nem biztos, de sőt a legnagyobb ingadozásnak van alávetve. Ma erélyes, jó közigazgatási hivatalnok valaki, azonban rövid hat év alatt választóinak hangulata bármi oknál fogva — s ezen okok igen különbözők lehetnek — annyira megváltozhat, hogy az illető hivatalát egyszerűen elveszti, a mi kinevezett tisztviselőnek csakis akkor eshetik meg, ha hivatalviselésre *a törvényben megjelölt* okoknak valamelyikénél fogva, képtelenné válik.

Hogy ilyen körülmények között a dilettantizmussal széles tere nyílik, ez olyan tény, melyet a tapasztalás minden kétség fölé helyezett.

Ha azonban mindannak dacára, mégis ragaszkodunk a fennálló rendszerhez, úgy másrészt — legalább a mi nézetünk szerint — mindenesetre azon kell lennünk, hogy e rendszer keretén belül is megtegyünk mindent, a mi az azzal járó bajoknak legalább részbeni elhárítására alkalmas.

Úgy értjük ezt, hogy a közigazgatási tisztviselő anyagi helyzetének javítása által legalább némi kárpótlást nyújtunk nekik azon hátrányokért, melyeket állásuk bizonytalan, ingadozó volta magában rejt.

Ez által el fogjuk érni azt, hogy legalább joggal meg fogjuk követelhetni a tisztviselőktől, hogy a hivatalukhoz kötött igényeknek minden tekintetben megfeleljenek.

TÁRCA.

A szép zsidó lány arcképe.

(Folytatás.)

Sűrű, ködös éj ereszkedett ismét Londonra. A külvárosokban mély csend uralkodott mindenütt; csak a Themse partján emelkedő házikók egyikében világított még a gyertya. Herthron Sarah lakott benne.

A fiatal leányka dús szőke hajzattól körített arcát ama finom, szelid vonások tüntették ki, melyek párosulva a keleti színezettel, a nőknek annyi báj kölesönöznek. Fejcskéje azokhoz tartozott, melyek látásánál önkénytelenül egy szebb és jobb világra gondolunk. Jelleme, lelkülete e külsővel annyira összhangzó volt, benne a gyöngédség a megadásnak egy oly megindító vonásával egyesült, hogy e nő inkább mint száz más, arra látszik teremte lenni, hogy szeressen és túrjon. — Ily természetű lények mindenkor benső részvétet, de mély szenvedélyt csak ritkán gerjesztenek maguk iránt. Egy oly leányt legszívesebben „kis nővérünk”-nek szólítunk, attól tartva, hogy más, kevésbé szűzies megszólítással gyöngédségét sértenők meg.

Sarah azonban a kivételek közé tartozott, mivel az általa ébresztett szenvedély ép oly heves és lángoló volt, mint az, melyre ő maga gyuladott. Az egyszerű, ártatlan leányka mélyen szeretett Coopell Henry lordot, anélkül, hogy rendkívüli buzgalmán kívül, melylyel őt minduntalan felkereste, egyéb tulajdonait s körülményeit ismerte volna. Szünetelés de mindamellett tiszteltteljes magatartása s elegans modora tetszését vívták ki, bár kiletéről s állásáról semmit sem tudott is.

Bártfa városának képviselő-testülete azonban, úgy látszik, nem igen tartja szükségesnek, hogy jövendőbeli tisztviselői kara képesített egyénekből álljon s igényei e részben nagyon szerények lehetnek; különben nem forcirozná annyira, hogy a tisztí fizetéseket oly nevétségesen csekély összegekben megállapító határozatát a ministerium helybenhagyja.

Mert hogy bizony nevétségesen csekélyre vannak azok szabva, arról fényesen tanuskodik már azon említett körülmény is, hogy maga a ministerium is, mely pedig takarékoságáról eléggé ismeretes, kevesli azokat s nem akarja elhinni, hogy Bártfa városa ily fizetések mellett fog valamire való embert tisztviselőnek foghatni.

Azonban hát lehet, hogy csalódik a ministerium; mert utóvégre ki tudja, ha hazai városaink közül nem éppen Bártfa-e az, mely az általános szabály alól kivételt képezvén, annyi disponibilis képesített egyénnel bír, hogy a küszöbön lévő választások alkalmával a legszerényebben díjazott állásokért is tucatonként fognak olympi versenyre kelni a legszebb minősítvények birtokában lévő kvalifikált emberek? —

Misem lehetetlen az ég alatt; ez sem. Minthogy azonban a valószínűség azzal, a mi nem lehetetlen, nem mindig arányban áll: remélhető, hogy a ministerium, melynek hivatása, örködni a felett, hogy a közigazgatás a fennálló rendszer keretén belül mindenütt, tehát Bártfán is a lehető legjobb legyen, a bártfai képviselő-testület újabb felterjesztése dacára is, oly intézkedéseket teend, melyek e kérdést a közérdek szellemében fogják megoldani. Újví óhajként ezt kívánjuk Bártfa városának!

Különfélék.

A városi polgármester a következő két rendbeli hirdetményt tette közzé: I. Felhívás az általános jövedelmi pótdóra vonatkozó bevallások iránt. A városi közönség ezennel értesítettik, hogy az 1875-ik évi XXIX. t. cz. által behozott általános jövedelmi pótdó kivetése az adózó felek bevallási alapján legközelebb elő fog vétetni.

Ennek folytán városunk mind azon lakói, kik ezen adó alá esnek, ezennel felhivatnak, hogy bevallásaikat 1877-ik évi január hó utolsó napjáig a városi adószedő pénztárba annál is inkább adják be, mert különben csak saját mulasztásuknak fogják tulajdoníthatni azt, ha a törvény 4. §-ban engedélyezett levonások a kivetésnél figyelmen kívül maradnak. — A vallomások elkészítésére szolgáló űrlapok a jelentkező feleknek a városi adószedő pénztárnál ingyen kiszolgáltatnak. — II. Eperjes sz. kir. város polgármestere részéről felhivatnak mindazok, kik jövő 1877. évben saját házánálra dohányt termelni óhajtanak, hogy e részbeni bejelentéseiket az 1868. évi XIV. t. cz. 10. §-a értelmében legkésőbb 1877. év január hava 15-éig a városi házépítési hivatalnál bejelenteni el ne mulasztják, minthogy későbbi bejelentéseik figyelembe vétetni nem fognak. Fuhrmann Andor, polgármester.

A helybeli kisdudnevelő-egyesület évi jelentését ismertetvén, közzöltük a múlt számban a nevezett egyet pénztári mérlegének főösszegeit is. A mérleg felvilágosításul szükségesnek tartjuk az alábbiakban annak részleteit is közölni.

Bevételei. Az Eperjesi takarékpénztár által gyűjtött alap 8,983 ft 60 kr. Pártfogó tagok ala-

pitványai 400 ft. Alapító tagok alapítványai 300 ft. 112 rendes tag 1-ső évre 235 ft. 100 rendes tag 2-dik évre 208 ft. 4 rendes tag 3-, 4- és 5-ik évre 24 ft. Kegyadományok 179 ft 78 kr. Kamatok 1,183 ft 60 kr. Tandíj 177 ft 50 kr. Összesen 11,691 ft 48 kr. Kiadás. Gyermekkert berendezése 92 ft 15 kr. Fröbelszerek 92 ft 78 kr. Gyermekkert helyiségért 9 havi bér 95 ft. E helyiség kiigazítására 103 ft 61 kr. Költség*) 545 ft 87 kr. Gyermekkertésznő fizetése 8¹/₄ óra 412 ft 50 kr. Gyermekkertésznő lakásáért 9 óra 105 ft. Készlet 10,244 ft 57 kr. Összesen 11,691 ft 48 kr.

Melyik ház alkalmas? Lapunkban háromszor egymásután hirdette volt, hogy az eperjesi kisdudnevelő egyesület egy egészséges fekvésű, kerttel, vagy tágasbb udvarral ellátott szállást bérleni, vagy ezen célnak megfelelő házat vásárolni szándékozik. Minek folytán felhívjuk az egyesületnek becses figyelmét a sétatér szögletén 6. szám alatt fekvő, háza mely tudomásunk szerint a legjutányosabb árért megszerezhető, s mely a kívánt célnak — meggyőződésünk szerint — minden tekintetben leginkább megfelelne; — a mennyiben ezen helyiségben fél téglára épített két rendű belső falnak kivétele által 200 gyermeknek elhelyezésére alkalmas 27 □ öles tanterem, ezen kívül 5 szoba, egy tágas udvar, a ház előtt pedig egy díszes kertecske lenne megszerezhető. Kétséget nem szenved, hogy ezen ház, melynek belső világossága magasságban két ölet képez, majdnem az egész városnak területén a legegészségesebb fekvésű, s miután tisztán téglából épült, a kisdudnevelőnek legnagyobb előnyt nyújtana az által is, hogy a gyermekek — a sétatéren lévő díszes fáknak lombjai alatt — sétat és mozgást a legforróbb napokban is tehetnének.

Áthelyezés. Berzeviczy Szilárd sírokai kir. járásbíró a nyitrai kir. törvényszékhez helyeztetett át ülnöki minőségben. Az ennek következtében megürült sírokai járásbírói állomásra, hallomás szerint, hat albiró szándékozik pályázni.

Nekrológ. Kis-Szebenben f. hó elsején meghalt Gallé Gustáv, h. köz- és váltóügyszéd, Kis-Szeben sz. kir. város h. tisztí-ügyésze s az ottani takarékpénztár igazgatója, élte 49-ik évében. A temetés f. hó 4-én ment végbe. Béke hamvaira!

A regálék megváltása. A minisztertanács, mint a „Közvélemény” értesül, elhatározta a regálék megváltását. A kérdés tanulmányozására és javaslatételre egy bizottság küldetett ki. E bizottságnak, mely legközelebb megkezdő működését, rendelkezésére bocsátattak azon adatok, melyek ez irányban az egyes miniszteriumok által gyűjtettek, és azon javaslatok, melyek e tárgyban már az előbbi kormányok által készítették. Ezen adatok szerint a korcsmeregale jövedelme évenként 7 millió frtot, a többi regáléké (malom stb.) 2 millió frt tesz. Adóalapul ugyanis ennyi van bevallva. A hét milliós korcsmeregaleből közel 2 millió frt a községi korcsmároltatásra esik, a birtokosság jövedelme tehát 5 millió frt, mely 100 frt tőkének felel meg. Ha ebből a kincstár tulajdonát képező regálét leszámítjuk, körülbelül 80 millió frtnyi tőke maradna, mely a többi korcsma regálebirtokosok közt oszolnék meg az országban, — a mely több — a célszerű módon mozgósíthatnák, rövid időre legalább segíthetne a birtokos osztályon.

*) Ebből nekünk visszatérítendő a ház eladási árból 175 ft 07 kr.

Midőn végre megtudta, hogy Henry fényes családból származott nagy úr, s hogy őt, mint akár egy magához hasonlót szereti, hogy továbbá miatta lemondott azon főúri körökről, melyeknek eddig szívesen látott tagja vala s kész neki nevét és vagyonát is felajánlani: szíve gyermekies örömmel télt el s Henry nemes gyöngédsége a Sarah keblében gyökeret vert érzelmeket nemsokára heves szenvedélylyé változtatta.

Henry-val ugyanígy történt. Minél gyakrabban találkozott Sarahval, annál szorosabbra fűződött a kötelék, mely őt hozzá bilincselte. S annyira hatalmába ejtő ez érzelmek, hogy nemsokára egyedüli gondolatává lőn ez, s a főváros leghírhedtebb s legledrebb dandája egy szegény tizenhét éves leányka imádójává változott át. Minden bizonnyal ilyesmik csak jobb természetű embernek eshetik meg, valaminthogy Coopell Henry lord valójában csakis könyölmű volt. A szerelem még tisztá szíve talált keblében, azonban fájdalom már kissé később, semmint ennek következtében vagyoni állapota is javulhatott volna. Vagyonilag tönkre volt téve s e tekintetben netalán összekelése csakis Sarahra nézve lett volna mesalliance. Attól tartva, hogy e körülmény az összekelés megakadályozná, vagy talán álszeméremből, Sarah mindaddig elhallgatta kedvese előtt atyja nevét és foglalkozását. Ez összekelés, mely a fiatal lordnak éppen nem volt ellenére s melyet kedvesének ígért is, a lányka előtt eleintén egyáltalán nem tűnt fel lehetetlennek; azonban a halogatás, valamint saját fontolgatása figyelmissé tevők őt a számos nehézségre. Azon pillanatot, melyben először merült fel agyában e gondolat, reá nézve a család és borzasztó pillanata volt s a rákövetkező fájdalom annál égetőbbé, annál keserűbbé lőn, minél inkább törekedett azt eltitkolni.

Ugyanazon nap estején, melyen Henry s Hert-

hon Sámuel közt ama saját szerű jelenet játszta le magát, Sarah szomorúan kandallója előtt ült, melynek lángja elhalófélben volt. Bús gondolatokkal volt eltelve; ballépése s ennek következményei egész kétségbejítő jelentőségükben tüntek fel lelki zemei előtt. Henrynak is már rég el kellett volna jönnie s bár árulásra távolról sem gondolt, mégsem volt képes megmenekülni egy sötét sejteltől, mely annál inkább zaklatta, minél tovább késétt ma Henry a kitűzött órán túl. Végre megmagyarázhatlan ijedséggel fogta el, midőn egyszerre kopogást hallott. A komorna ajtót nyitott s a következő pillanatban Coopell Henry lord a szobába lépett.

Merengve s tele gonddal foglalt helyet Sarah közelében, a ki darab ideig fájdalmas csodálkozással nyugtatta rajta tekintetét; de midőn látta, hogy Henry kérdéseire kitérőleg válaszol, kezeibe rejté bájos fejcskéjét s könyekre fakadt. Henry, ki a fölött gondolkodott, miképen adja kedvesének tudtul szándékait, végre kényyszerülve látta magát bevezetés nélkül nyilatkozni. Nem csekély meglepetés volt reá nézve, hogy Sarah rendületlen nyugalommal hallgató az esemény elbeszélését, mely mindkettejök boldogságát fenyegette. Végre felemelte könyve lábát tekintetét. „Köszönöm — ugymond szeliden. — E szerencsétlenséget szívesebben tűröm el, mint azt, melynek bekövetkezésétől tartottam. Mindener el vagyok készülve, csak arra nem, hogy szerelmedet elveszítem. Most, midőn atyám mindent tud, misem akadályozza többé egybekelésünket s miután te el vagy határozva —”

„Családi tekintetek, melyeket szem elől tévesztem nem szabad,” hebegé Henri zavartan, arra kényyszeritene, hogy boldogságunkat egyelőre még elhalaszszam.”

(Folytatása következik.)

jesztés az előbbinek hibájától ment legyen, kívánja továbbá azt is, hogy a felirat szerkesztésével megbízandó választmány alakítsa olyan egyénekből, kik a dologban nincsenek érdekelve, tehát csupán képviselők, az érdekelt tisztviselőknek teljes mellőzésével.

Ezen javaslat a többség által elfogadotván, a felirat szerkesztésével az indítványozó elnöksége alatt öt képviselő küldetett ki.

Igy tudósítunk.

A mint a közlöttekől kivehető, Bártfa városának képviselő-testülete nemcsak hogy nem hajlandó tisztviselőinek bizony amugy is felette szerény sorsát javítani, de azt még lehetőleg sanyarúvá tenni is.

Mi részünkről és velünk minden elfogulatlan, csak méltányolni tudjuk a ministerium abbéli elhatározását, hogy a képviselő-testületnek a tisztí fizetésekre vonatkozó határozatától jóváhagyását megtagadta. Mert csakugyan képtelenség arra gondolni is, hogy képviselt s kötelességéértől áthagyott egyén vállalkozzék egy oly — mindenestre elég terhes — hivatal lelkiismeretes ellátására, mely mellett anyagi helyzete akármely napszámó-sával, a szó szoros értelmében egyenlő.

Az ily csekély fizetéssel járó hivatal, a mai korban egy képesített életrevaló egyénre nézve természetesen csak utolsó szalmaszál lehet, melyhez az csak végszükségben s csakis addig kapaszkodik, míg más előnyösebb állásra teszen szert.

És mégis azt kívánjuk egy ilyen tisztviselőtől, hogy teendőit szakértelemmel, ügyeszeretettel s teljes odaadással végezze; szóval, hogy csak hivatalának éljen. Mily ellenmondás! — Könnyű azon uraknak beszélni, kik a képviselők székein ülve, akkor tesznek valamit, a mikor éppen egyéb foglalkozásuk nincsen s kiknek azon, mindenestre hasonlíthatlanul könnyebb, feladat jutott osztályrészül, hogy a csaknem éhező tisztviselői karral szemben „ellentétet” képezzenek.

Már elég bajnak tartjuk azt, hogy a közigazgatási tisztviselő állása nálunk nemcsak, hogy nem biztos, de sőt a legnagyobb ingadozásnak van alávetve. Ma erőlyes, jó közigazgatási hivatalnok valaki, azonban rövid hat év alatt választóinak hangulata bármi okoknál fogva — s ezen okok igen különbözők lehetnek — annyira megváltozhatik, hogy az illető hivatalát egyszerűen elveszti, a mi kinevezett tisztviselőnek csakis akkor eshetik meg, ha hivatalviselésre a törvényben megjelölt okoknak valamelyikénél fogva, képtelenné válik.

Hogy ilyen körülmények között a dilettantizmusként széles tere nyílik, ez olyan tény, melyet a tapasztalás minden kétség fölél helyezett.

Ha azonban mindannak dacára, mégis ragaszkodunk a fennálló rendszerhez, úgy másrészt — legalább a mi nézetünk szerint — mindenestre azon kell lennünk, hogy e rendszer keretén belül is megtegyünk mindent, a mi az azzal járó bajoknak legalább részbeni elhárítására alkalmas.

Úgy értjük ezt, hogy a közigazgatási tisztviselők anyagi helyzetének javítása által legalább némi kárpótlást nyújtunk nekik azon hátrányokért, melyeket állásuk bizonytalan, ingadozó volta magában rejt.

Ez által el fogjuk érni azt, hogy legalább joggal meg fogjuk követelhetni a tisztviselőktől, hogy a hivatalukhoz kötött igényeknek minden tekintetben megfeleljenek.

TÁRCA.

A szép zsidó lány arcképe.

(Folytatás.)

Sűrű, ködös éj ereszkedett ismét Londonra. A külvárosokban mély csend uralkodott mindenütt; csak a Themse partján emelkedő házikók egyikében világított még a gyertya. Herthon Sarah lakott benne.

A fiatal leányka dús szőke hajzattól körített arcát ama finom, szelid vonások tüntették ki, melyek párosulva a keleti szinezettel, a nőknek annyi bájút kölcsönöznek. Fejcskéje azokhoz tartozott, melyek látásánál önkénytelenül egy szebb és jobb világra gondolunk. Jelleme, lelkülete e külsővel annyira összhangzó volt, benne a gyöngédség a megadásnak egy oly megindító vonásával egyesült, hogy e nő inkább mint száz más, arra látszék teremtve lenni, hogy szeressen és túrjon. — Ily természetű lények mindenkor benső részvétet, de mély szenvedélyt csak ritkán gerjesztenek maguk iránt. Egy oly leányt legszívesebben „kis nővérünk”-nek szólítunk, attól tartva, hogy más, kevésbé szűzies megszólítással gyöngédségét sértenők meg.

Sarah azonban a kivételek közé tartozott, mivel az általa ébresztett szenvedély ép oly heves és lángoló volt, mint az, melyre ő maga gyuladt. Az egyszerű, ártatlan leányka mélyen szeretet Cooper Henry lordot, anélkül, hogy rendkívüli buzgalmán kívül, melylyel őt minduntalan felkereste, egyéb tulajdonait s körülményeit ismerte volna. Szüvevényes de mindamelllett tiszteletteljes magatartása s elegans modora tetszését vívták ki, bár kilétéről s állásáról semmit sem tudott is.

Bártfa városának képviselő-testülete azonban, úgy látszik, nem igen tartja szükségesnek, hogy jövődöbeli tisztviselői kara képesített egyénekből álljon s igényei e részben nagyon szerények lehetnek; különben nem forcozná annyira, hogy a tisztí fizetéseket oly neveltségesen csekély összegekben megállapító határozatát a ministerium helybenhagyja.

Mert hogy bizony neveltségesen csekélyre vannak azok szabva, arról fényesen tanuskodik már azon említett körülmény is, hogy maga a ministerium is, mely pedig takarékoságáról eléggé ismeretes, kevesli azokat s nem akarja elhinni, hogy Bártfa városa ily fizetések mellett fog valamire való embert tisztviselőnek foghatni.

Azonban hát lehet, hogy csaldók a ministerium; mert utóvégre ki tudja, ha hazai városaink közül nem épen Bártfa-e az, mely az általános szabály alól kivételt képezvén, annyi disponibilis képesített egyénnel bír, hogy a küszöbön lévő választások alkalmával a legszerényebben díjazott állásokért is tucatonként fognak olymi versenyre kelni a legszebb minösítvények birtokában lévő kvalifikált emberek? —

Misem lehetetlen az ég alatt; ez sem. Minthogy azonban a valószínűség azzal, a mi nem lehetetlen, nem mindig arányban áll: remélhető, hogy a ministerium, melynek hivatása, örködni a felett, hogy a közigazgatás a fennálló rendszer keretén belül mindenütt, tehát Bártfán is a lehető legjobban legyen, a bártfai képviselő-testület újabb felterjesztése dacára is, oly intézkedéseket teend, melyek e kérdést a közérdek szellemében fogják megoldani. Újévi óhajként ezt kívánjuk Bártfa városának!

Különfélék.

A városi polgármester a következő két rendbeli hirdetményt tette közzé: I. Felhívás az általános jövedelmi pótadóra vonatkozó bevallások iránt. A városi közönség ezennel értesítettik, hogy az 1875-ik évi XXIX. t. cz. által behozott általános jövedelmi pótadó kivetése az adózó felek bevallásai alapján legközelebb elő fog vétetni.

Ennek folytán városunk mind azon lakói, kik ezen adó alá esnek, ezennel felhivatnak, hogy bevallásaikat 1877-ik évi január hó utolsó napjáig a városi adószedő pénztárba annál is inkább adják be, mert különben csak saját mulasztásuknak fogják tulajdoníthatni azt, ha a törvény 4. §-ban engedélyezett levonások a kivetésnél figyelmen kívül maradnak. — A vallomások elkészítésére szolgáló űrlapok a jelentkező feleknek a városi adószedő pénztárnál ingyen kiszolgáltattak. — II. Eperjes sz. kir. város polgármestere részéről felhivatnak mindazok, kik jövő 1877. évben saját használatra dohányt termelni óhajtanak, hogy e részbeni bejelentéseiket az 1868. évi XIV. t. cz. 10. §-a értelmében legkésőbb 1877. év január hava 15-éig a városi házipénztári hivatalnál bejelenteni el ne mulasztják, minthogy későbbi bejelentéseik figyelembe vétetni nem fognak. Fuhrmann Andor, polgármester.

A helybeli kisednevelő-egyesület évi jelentését ismertetvén, közöltük a mult számban a nevezett egyet pénztári mérlegének főösszegeit is. A mérleg felvilágosításul szükségesnek tartjuk az alábbiakban annak részleteit is közölni.

Bevétel. Az Eperjesi takarékpénztár által gyűjtött alap 8,983 ft 60 kr. Pártfogó tagok ala-

pitványai 400 ft. Alapító tagok alapítványai 300 ft. 112 rendes tag 1-ső évre 235 ft. 100 rendes tag 2-dik évre 208 ft. 4 rendes tag 3-, 4- és 5-ik évre 24 ft. Kegydományok 179 ft 78 kr. Kamatok 1,183 ft 60 kr. Tandij 177 ft 50 kr. Összesen 11,691 ft 48 kr. Kiadás. Gyermekkert berendezése 92 ft 15 kr. Fröbelszerek 92 ft 78 kr. Gyermekkert helyiségért 9 havi bér 95 ft. E helyiség kiigazítására 103 ft 61 kr. Költség*) 545 ft 87 kr. Gyermekkertésznő fizetése 8 1/4 óra 412 ft 50 kr. Gyermekkertésznő lakásáért 9 óra 105 ft. Készlet 10,244 ft 57 kr. Összesen 11,691 ft 48 kr.

Melyik ház alkalmas? Lapunkban háromszor egymásután hirdette volt, hogy az eperjesi kisednevelő egyesület egy egészséges fekvésű, kerttel, vagy tágasbb udvarral ellátott szállást bérleni, vagy ezen célnak megfelelő házat vásárolni szándékozik. Minek folytán felhívjuk az egyesületnek becses figyelmét a sétátér szögletén 6. szám alatt fekvő, házra mely tudomásunk szerint a legjutányosabb árért megszerezhető, s mely a kívánt célnak — meggyőződésünk szerint — minden tekintetben leginkább megfelelne; — a mennyiben ezen helyiségben fél téglára épített két rendű belső falnak kivetése által 200 gyermeknek elhelyezésére alkalmas 27 □ öles tanterem, ezen kívül 5 szoba, egy tágas udvar, a ház előtt pedig egy díszes kertecske lenne megszerezhető. Kétséget nem szenved, hogy ezen ház, melynek belső világossága magasságban két ölet képez, majdnem az egész városnak területén a legegészségesebb fekvésű, s miután tisztán téglából épült, a kisednevelő-dának legnagyobb előnyt nyújtana az által is, hogy a gyermekek — a sétátéren lévő díszes fáknak lombjai alatt — sétát és mozgást a legforróbb napokban is tehetnének.

Áthelyezés. Berzeviczy Szilárd sírokai kir. járásbíró a nyitrai kir. törvényszékhez helyeztetett át ülnöki minőségben. Az ennek következtében megürült sírokai járásbírói állomásra, hallomás szerint, hat albiró szándékozik pályázni.

Nekrológ. Kis-Szebenben f. hó elsején meghalt Gallé Gustáv, h. köz- és váltóügyvéd, Kis-Szeben sz. kir. város h. tisztí-ügyésze s az ottani takarékpénztár igazgatója, élte 49-ik évében. A temetés f. hó 4-én ment végbe. Béke hamvaira!

A regálék megváltása. A minisztertanács, mint a „Közvélemény” értesül, elhatározta a regálék megváltását. A kérdés tanulmányozására és javaslatételre egy bizottság küldetett ki. E bizottságnak, mely legközelebb megkezdte működését, rendelkezésére bocsátattak azon adatok, melyek ez irányban az egyes miniszteriumok által gyűjtettek, és azon javaslatok, melyek e tárgyban már az előbbeni kormányok által készítették. Ezen adatok szerint a korcsmeregale jövedelme évenként 7 millió frtot, a többi regáléké (malom stb.) 2 millió frt tesz. Adóalapul ugyanis ennyi van bevallva. A hét milliónyi korcsmeregaleből közel 2 millió frt a községi korcsmároltatásra esik, a birtokosság jövedelme tehát 5 millió frt, mely 100 frt tőkének felel meg. Ha ebből a kincstár tulajdonát képező regálét leszámítjuk, körülbelül 80 millió frtnyi tőke maradna, mely a többi korcsma regalebirtokosok közt oszolnék meg az országban, — a mely tőke — ha célszerű módon mozgósíthatnák, rövid időre legalább segíthetne a birtokos osztályon.

*) Ebből nekünk visszatérítendő a ház eladási árából 175 ft 07 kr.

Midőn végre megtudta, hogy Henry fényes családból származott nagy úr, s hogy őt, mint akár egy magához hasonlót szereti, hogy továbbá miatta lemondott azon főri körökről, melyeknek eddig szívesen látott tagja vala s kész neki nevéét és vagyonát is felajánlani: szíve gyermekies örömmel telt el s Henry nemes gyöngédsége a Sarah keblében gyökeret vert érzelmeket nemsokára heves szenvedélylyé változtatta.

Henry-val ugyanigy történt. Minél gyakrabban találkozott Sarahval, annál szorosabbra fűződött a kötelék, mely őt hozzá bilincselte. S annyira hatalmába ejtő ez érzelem, hogy nemsokára egyedüli gondolatává lön ez, s a főváros leghírhedettebb s legledérbébb dandyja egy szegény tizenhét éves leányka imádójává változott át. Minden bizonnyal ilyesmik csak jobb természetű embernél eshetik meg, valaminthogy Cooper Henry lord valójában csakis könyelmű volt. A szerelem még tiszta szívre talált keblében, azonban fájdalom már kissé később, semmint ennek következtében vagyonai állapota is javulhatott volna. Vagyonilag tőkre volt téve s e tekintetben netalán összekelése csakis Sarahra nézve lett volna mesalliance. Attól tartva, hogy e körülmény az összekelést megakadályozná, vagy talán álszeméremből, Sarah mindeddig elhallgatta kedvese előtt atyja nevéét és foglalkozását. Ez összekelés, mely a fiatal lordnak épen nem volt ellenére s melyet kedvesének ígért is, a leányka előtt eleintén egyáltalán nem tűnt fel lehetetlennek; azonban a halogatás, valamint saját fontolgtatása figyelmessé tevők őt a számos nehézségre. Azon pillanat, melyben először merült fel agyában e gondolat, reá nézve a család egy borzasztó pillanata volt s a rákövetkező fájdalom annál égetőbbé, annál keserűbbé lön, minél inkább törekedett azt eltitkolni.

Ugyanazon nap estején, melyen Henry s Hert-

hon Sámuel közt ama saját szerű jelenet játszta le magát, Sarah szomoruan kandallója előtt ült, melynek lángja elhaláléban volt. Bús gondolatokkal volt eltelve; ballépése s ennek következményei egész kétségbeesítő jelentőségükben tüntek fel lelki szemei előtt. Henrynek is már rég el kellett volna jönnie s bár árulásra távolról sem gondolt, mégsem volt képes megmenekülni egy sötét sejtentől, mely annál inkább zaklatta, minél tovább késett ma Henry a kitűzött órán túl. Végre megmagyarázhatlan ijedtség fogta el, midőn egyszerre kopogást hallott. A komorna ajtót nyitott s a következő pillanatban Cooper Henry lord a szobába lépett.

Merengve s tele gonddal foglalt helyét Sarah közelében, a ki darab ideig fájdalmas csodálkozásal nyugtatta rajta tekintetét; de midőn látta, hogy Henry kérdéseire kitérőleg válaszol, kezeibe rejté bájos fejcskéjét s könyekre fakadt. Henry, ki a fölött gondolkodott, miképen adja kedvesének tudtul szándékait, végre kényszerülve látta magát bevezetés nélkül nyilatkozni. Nem csekély meglepetés volt reá nézve, hogy Sarah rendületlen nyugalommal hallgatá az esemény elbeszélését, mely mindkettejük boldogságát fenyegette. Végre felemelte könybe lábdat tekintetét. „Köszönöm — ugymond szeliden. — E szerencsétlenséget szívesebben túrom el, mint azt, melynek bekövetkezésétől tartottam. Mindene el vagyok készülvén, csak arra nem, hogy szerelmedet elveszítsem. Most, midőn atyám mindent tud, misem akadályozza többé egybekelésünket s miután te el vagy határozva —”

„Családi tekintetek, melyeket szem elől tévesztemem nem szabad,” hebegé Henri zavartan, arra kényszerítenek, hogy boldogságunkat egyelőre még elhalaszszam.”

(Folytatása következik.)

pitványai 300 ft
100 rendes tag
3-, 4- és 5-ik
78 kr. Kamatok
9 kr. Összesen
nekkert beren-
k 92 ft 78 kr.
bér 95 ft. E
kr. Költség *)
etése 8 1/4 óra
kásáért 9 óra
zesen 11,691 ft

ankban három-
gy az eperjesi
sleges fekvésű,
llátott szállást
házat vásárolni
uk az egyesü-
gletlen 6. szám
unk szerint a
s mely a kívánt
minden te-
a mennyiben
két rendű bel-
eknek elhelye-
rem, ezen kívül
lött pedig egy
betű. Kétséget
ek belső vilá-
z, majdnem az
zségesebb fek-
t, a kisdédóvo-
z által is, hogy
diszes fáknek
a legforróbb

rd sirokai kir.
ez helyzetetett
következtében
ásra, hallomás
áni.

ó elsején meg-
tőgyvéd, Kis-
ze s az ottani
ik évében. A
éke hamvaira!
ninsztertanács,
elhatározta a
ulmányozására
küldetett ki. E
kezdő működé-
azon adatok
teriumok által
ek e tárgyban
készítették.
ale jövőre me-
gáléké (malom
ugyanis ennyi
resmáregáléből
resmároltatásra
ít 5 millió frt,
ebból a kincs-
mitjuk, körül-
mely a többi
olnék meg az
élszerű módon
b segíthetne a

ház eladási ár-
enet játszta le
előtt ült, mely-
gondolatokkal
övetkezményei
üntek fel lelki
el kellett volna
ndolt, mégsem
ét sejtentől,
tovább késett
re megmagya-
gyszerre kopo-
tt s a követ-
rd a szobába

lt helyet Sarah
s csodálkozás-
midőn látá,
aszol, kezeibe
akadt. Henry,
lja kedvesének
e látta magát
csékély meg-
h rendületlen
elbeszélését
vegette. Végre
Köszönöm
rencsétlenséget
ynek bekövet-
tyok készülvé,
t elvesztsem.
m akadályozza
el vagy hatá-

szem elől té-
lenri zavartan,
unkat egyelőre

Mikor bennem van a magyar vér. Tegnap reggel — írja a „Nagyvárad” — egy 28–30 év körüli ember megvert és kilökött a házból a felesége. A „gazda” a kaputefelánál jajgatta el erre Jeremiás siralmait, hol szomszédja meglátogatván, vigasztalni kezdé a mélyen sértettet, kérve hogy ne sirjon. „Hogy ne si-hir-nék — felelt a bús hazafi — mikor bennem — van a magyar vér.”

Speries, den 5. Jänner.

Das Eiserne Wasser, welches wir jetzt trinken müssen, ist wieder einmal herzlich schlecht. Ein starker Nachgeschmack nach morschem Holz, welcher ohne Zweifel von den Leitungsröhren herrührt, macht es nahezu ungenießbar.

Da nun einmal vom Wasser die Rede ist, wollen wir in der Kürze die finanziellen Hauptmomente des Weinschen Berichtes in Betreff der neuen Wasserleitung, revidieren, damit auch unsere deutschen Leser in der Lage seien, sich orientieren zu können. Die Kosten der Errichtung der Wasserleitung sind auf 31,000 fl. gesetzt. Außerdem betragen die Erhaltungskosten jährlich 3860 fl. Die Posten, welche die erwähnte Hauptsumme ausmachen, sind bekannt und ist daher eine Prüfung in dieser Beziehung nicht zu befürchten; doch setzen wir voraus, daß diese Posten in der Wirklichkeit um 4000 oder gar 5000 fl. höher, ausfallen würden, so könnte dieses Plus dadurch paralysirt, beziehungsweise beseitigt werden, daß bei einem Theile der Leitung (die Nebenröhren zweiter und dritter Klasse) nicht eiserne sondern provisorisch, bis die Verhältnisse eine günstigere Gestalt gewinnen, hölzerne Röhren zur Verwendung kämen.

Was die jährlichen Erhaltungskosten anbelangt, so sind dieselben aus dem Grunde auf 3860 fl. gesetzt weil das Brennholz per Klafter mit 12 fl. voranschlagt wurde, wohingegen die Klafter für 9 fl. und auch weniger, zu beschaffen ist. Von den obigen 3860 fl. können daher 860 fl. gestrichen werden.

Nehmen wir nun die Erhaltungskosten der jetzigen Wasserleitung, welche 500 fl. betragen, in Abzug, so reduziert sich die obige Summe auf 2500 fl. Ferner wird noch jene, zum Treiben eines Mühlrades verwendbare Wasserquantität, beziehungsweise, die derselben entsprechende Summe, erspart, welche Quantität dem Mühlgraben zum Vortheile der jetzigen Leitung entzogen wird, obgleich dieselbe künftighin der Mühle, oder der neuen Leitung zur Verfügung gestellt werden wird. Auf Grund der bisherigen Pachtverträge läßt sich nachweisen, daß für die obere Mühle welcher das erwähnte Wasserquantum entzogen wurde, per Stein 500 fl. gezahlt wurde. Nach Abschlag dieser Summe belaufen sich die Erhaltungskosten auf nur 2000 fl.

Auch diese Summe ließe sich noch herabmindern, wenn die Stadt das zur Heizung des Dampfessels erforderliche Brennmaterial aus den eigenen Vorräthen liefern würde. Welches Ersparniß sich auf diese Weise erzielen ließe, wird die städtische Finanz-Commission ermeslen. Doch sehen wir davon ab, und setzen wir den Fall, daß sich die jährlichen Erhaltungskosten auf 2000 fl., das zur Errichtung der Leitung in Anspruch zu nehmende Anleihen hingegen auf 30–32,000 fl. belaufen werden, welche Summe binnen 30 Jahren, nebst den Zinsen ratenweise abzuzahlen wären, so würde dies eine neue Last von jährlichen 4000 fl. ausmachen, und es fragt sich nun, ob mit dieser Last die Verschönerung von 10,000 Einwohnern mit genießbarem, reinem, in genügendem Quantum vorhandenen Wasser, zu theuer bezahlt wäre, namentlich wenn wir in Betracht nehmen, daß diese Last nach 30 Jahren wegfällt; daß die hiesige Sparcasse zu diesem Zwecke eine Summe von 6000 fl. zur Verfügung stellt; daß ferner viele Hauseigentümer das Wasser auch in die Häuser leiten würden, wodurch sich die Einkünfte der Leitung jedenfalls vermehren würden. Und wer könnte noch alle Vortheile aufzählen, welche der Stadt hieraus bei Feuersbrünsten u. s. w. erwachsen würden!

Von welcher Wichtigkeit eine zweckentsprechende Wasserleitung für jede Stadt ist, beweisen folgende, auf unsere Hauptstadt bezügliche Daten, welche wir dem „P. L.” entnehmen.

Einen indirekten Maßstab mögen folgende Daten über die Verbesserung der sanitären Verhältnisse seit der Einführung der Wasserleitung bieten. Während nämlich in den Jahren 1868, 1869 und 1870 die Zahl der Sterbefälle um 365 größer war als die der Geburten, haben wir seit 1873, d. h. seitdem das Wasserwerk in rationeller Weise zu arbeiten begann, ein mit der Ausbreitung des Nöhrennetzes fortschreitendes, immer günstigeres Verhältniß zu verzeichnen, so daß wir heute — nach den zehmonatlichen Aufzeichnungen des Jahres 1876 — bereits bei einem 1312 betragenden Plus der Geburten angelangt sind.

Correspondenzen.

Sirakt, den 1. Jänner 1877.

G. Herr Redakteur! Was ich Ihnen im Nachfolgenden mittheilen will, ist kein frischgebackenes Faktum, d. h. es datirt nicht vom Jahre 1877, sondern ereignete sich noch in der ersten Hälfte des abgelaufenen Jahres, als man eben den Pels mit dem Sonnenlichte vertauschte und die Erde die glühende Schneehülle abstreifte, um sich in schönes, frisches Grün zu kleiden.

So Manche der g. Leser Ihres geschätzten Blattes werden unwillig ausrufen: Ist es denn nicht genug, daß wir verurtheilt sind täglich von schauerlichen, und auch nicht schauerlichen Begebenheiten zu

lesen, von denen oft der zehnte Theil nichts als Enten enthält! Soll uns noch dieser sogar einen alten Väter aufbinden? — Ihre g. Leser können beruhigt sein. Mein Bericht spricht diesmal nicht von solchen Erbaulichkeiten, sondern von einem wahrhaftig hochherzigen Wohlthätigkeitsakte.

Warum ich bisher zögerte, darüber zu berichten? — Weil ich — wie, mehr oder minder, jeder Sterbliche — einigermaßen auch mit jener Schwachheit behaftet bin, welche unter der Benennung: Aberglaube bekannt ist und ich daher glaube, in die Lage zu kommen, das ganze Jahr nur Erfreuliches zu berichten wenn ich dies zu Beginn desselben thue.

Die Thatsache, die ich zu erzählen habe, ist die folgende: Als zur erwähnten Zeit in Stroplo eine Feuersbrunst ausbrach, welche den größten Theil der Dörflerschaft einäscherte, begab sich dahin ein Pächter aus der Nachbarschaft, um den Verunglückten bei Rettung ihrer Habe behilflich zu sein. Nachdem er an Ort und Stelle dem verheerenden Elemente mit männlichem Muthe entgegengewirkt hatte, eilte er nach Hause, von dort einige mit Frucht, Erdäpfel und sonstigen Lebensmitteln beladene Wagen an die Unglücksstätte sendend. Damit nicht zufrieden wählte er aus seiner Herde drei der fettesten Kühe aus, und schickte auch diese — noch bevor er sich zum Abendessen niederließ — den Verunglückten. — Möge diese herzerhebende That zu gleicher menschenfreundlicher Hingebung anregen. Denn in Anbetracht der gegenwärtigen vielbewegten Zeit, wo an unserem politischen Horizonte gewitterschwangere Wolken sich zusammenballen, dürfte menschliche Hilfe mehr als sonst in Anspruch genommen werden. Doch hoffen wir das Beste! Möglich, daß die Zeit, die alle Wunden heilt, auch unsere Befürchtungen zerstreuen wird. Wir wünschen jedenfalls, daß dieses neue Jahr die Zeit sei, in welcher die wilden Leidenschaften des Neides und der Ländergier, diese böswilligsten Feinde der Menschheit, die jede gesellschaftliche Ordnung zum Umsturze bringen, eine totale Niederlage erleiden, und an deren Stelle eine friedliche Stimmung Platz greife, die die entzweiten Völker in ein friedliches Brüdergeschlecht umwandele.

Statt Säbelgelir und Kanonendonner Senfensklang und Garbengeräusch! H.

Kleine politische Rundschau.

Inland. Das Hauptinteresse der heimischen Blätter wendete sich jüngst der bei Gelegenheit der üblichen Neujahrs-Gratulationen gemachten Enunziation unseres Ministerpräsidenten zu. Aus seiner Rede heben wir folgende Stellen hervor.

Geehrte Freunde! Nach dem so herzlichen Grusse, der so eben verhallte, ist das Erste, was ich in meinem eigenen Namen, sowie im Namen meiner geehrten Kollegen zum Ausdruck bringen muß, unser warmster, aus reinem Herzen kommender Dank, (Eljen). . . .

Auch ich suche die besten Garantien darin, was unser geehrter Freund bezeichnete, denn ich zum mindesten habe aus den Blättern unserer Geschichte die Lehre gezogen, daß das Land noch nie von einer größeren Kalamität ereilt wurde, wenn es einerseits so glücklich war mit seinem Herrscher zu fühlen (Rauschender Beifall) und andererseits in der Brust der Patrioten die wohlwogene Entschlossenheit lebte: für das Vaterland, wenn es sein muß, allen Kalamitäten die Stirne zu bieten. (Lebhafte und andauernde Eljen.) Möchten dieses doch auch Jene bedenken, die unsere Verhältnisse, die obwaltenden Verwicklungen als übermäßig groß schildern und die Gott weiß welche Gefahren bereits hereinbrechen sehen, wenn hierdurch auch die Seelenruhe der Nation nicht gestört wird — denn die Nation erkennt mit ihrer Urtheilsfähigkeit die Tragweite der Ereignisse und läßt sich im Bewußtsein ihrer Kraft die Ruhe nicht rauben, läßt sich nicht verwirren, weil sie fühlt, daß sie, wenn es darauf ankommt, den Willen und auch die Kraft haben werde, sich zu verteidigen (Rauschender Beifall), doch gibt es wohl auch Solche, die einerseits sich nicht die Mühe nehmen, die Verhältnisse dieses Landes und dieser Monarchie gehörig zu studiren und wieder gibt es Solche, welche die in Allem Gefahr Erblicken, wesentlich ausbeuten. (Lebhafte Zustimmung.) Den Schwachen läßt der Eine mit schroffer Gleichgiltigkeit, der Andere mit Schadenfreude, der Edelherzigere weisend und Thränen vergießend, aber Jeder läßt ihn fallen. (Anhaltender Beifall.)

Was die Regierung anbelangt, so hatte sie bisher als ihre Aufgabe, betrachtet und betrachtet es auch heute als ihre Aufgabe, die Interessen des Landes derart zu bewahren, daß auch der Friede des Landes bewahrt werde (Beifall) und wir werden auch fernerhin dieses Ziel nicht ohne Hoffnung anstreben. Und dieses umso mehr, als zum mindesten ich der festen Ueberzeugung bin, daß man Gut und Blut der Nation weder aus Ehrgeiz, noch aus Ungeduld, noch selbst aus noch so berechtigter Indignation in Anspruch nehmen darf (Lebhafte Zustimmung), vielmehr nur nur dann, wenn es nicht möglich ist, die Rechte und Interessen des Staates, der Nation anders zu schützen (Anhaltender Beifall). . . .

Bezüglich der Bankfrage äußerte sich der Ministerpräsident: daß Ministerium halte die baldige Lösung derselben für seine Pflicht; besonders Gewicht legte er auf die Erhaltung des guten Einvernehmens mit Oesterreich.

Ausland. Bezüglich der orientalischen Frage, dieser echten Achillesehre Europas, kennzeichneten die politischen Blätter im Laufe dieser Woche eine überwiegend friedliche Stimmung. Die zweimonatliche

Verlängerung des Waffenstillstandes schien diese Stimmung hervorgerufen zu haben.

Die Verwicklungen haben aber trotzdem noch immer nicht ihr Ende erreicht; denn wie neuerlich gemeldet wird, hat General Ignatieff in die Verlängerung des Waffenstillstandes nur unter der Bedingung eingewilligt, wenn die Pforte sich geneigt zeigen wird, die russischen Vorschläge anzunehmen. Der Waffenstillstand kann also in jeder Minute annullirt werden. Hieraus ist es erklärlich, daß die rumänische Kammer am 1. d. M. die schnelle Mobilisirung der Truppen dekretirte, wogegen die Bewegungen der türkischen Truppen dieser Nachricht ebenfalls entsprechen.

Was das Resultat der bisherigen Konferenz-Berathungen anbelangt, so hat die Pforte bisher jede Conzession abgelehnt.

In der vierten Konferenz-Sitzung vom 1. I. M., schreibt das „N. P. J.“, gab der Marquis v. Salisbury den Ansichten der Vertreter der Mächte über die türkischen Vorschläge Ausdruck. Die Mächte waren nämlich darin übereingekommen, das Konferenz-Programm aufrechtzuerhalten. Im Laufe der Debatte wurden die Punkte aufgezählt, über welche die Türken nicht verhandeln zu können glauben, und sind dies namentlich die Organisirung der Lokalgendarmerie mit fremder Hilfe, die Befugnisse der internationalen Kommission und die Vergrößerung Serbiens. Die Bevollmächtigten fragten, ob diese Erklärung einer absoluten Weigerung gleichkomme, worauf die Türken erwiderten, sie hätten hierüber der Pforte zu referiren. Die Gegenanschläge der Pforte sollen sich von den Vorschlägen der Mächte vollständig entfernen. General Ignatieff soll in der obigen Sitzung erklärt haben, die türkischen Propositionen nicht diskutiren zu können; die anderen Bevollmächtigten sollen diese Anschauung theilen. Nach der Konferenz-Sitzung besuchte Salisbury den Großvezier. In seiner Besprechung mit demselben betonte Salisbury, es liege im Interesse der Türkei, die Vorschläge Europas anzunehmen. Der Großvezier antwortete hierauf, er könne in einigen Punkten nachgeben, lehne alle Bedingungen ab, welche der Würde der Türkei widerstreben. Am 2. d. M. hielten die europäischen Bevollmächtigten Besprechungen, welche heute fortgesetzt wurden. Der Großvezier besuchte gestern mehrere Bevollmächtigte. — Der für heute erwartete Beschluß des türkischen Ministerrathes wird in der Donnerstag stattfindenden Konferenz mitgetheilt werden; im Falle einer Weigerung der Türkei, auf die Konferenz-Vorschläge einzugehen, werden Salisbury und Ignatieff sofort abreisen.

In Bukarest fand dieser Tage ein bulgarischer Kongreß statt. Es wurde beschloffen, ein Memorandum an alle Konferenzmitglieder zu versenden, in dem folgende drei Forderungen im Namen der bulgarischen Nation gestellt werden: 1. Bulgarien solle als Königreich hergestellt werden. 2. Thrazien und Mazedonien sollen mit dem neuen Reiche vereinigt werden und 3. dieses Groß-Bulgarien soll ein autonomer konstitutioneller Staat sein.

Tagesneuigkeiten.

Die P. L. wirkenden Mitglieder der Eperieser freiwilligen Feuerwehre werden wiederholt ersucht, ihre Aufnahmestarten — inwiefern sie dieselben noch nicht übernommen haben — bei dem Unterkommandanten Herrn R. Krajzell abzuholen, da demnächst zur Organisation geschritten werden wird.

Die Generalsversammlung des hiesigen bürgerlichen Geselligkeitsvereines findet heute, Samstag, Nachmittag in den Vereins-Lokalitäten statt.

Die Gröfnung des Eisplatzes fand — wie wir in der vorigen Nummer anzeigten — Sonntag statt.

Mitglieder und Liebhaber des jetzt so modernen Eisportes hatten sich in großer Anzahl eingefunden, obwohl Abends das Promenade-Conzert des Schützenvereines stattfand und sonach besonders die Damen mit den Vorbereitungen vollauf zu thun hatten. Auch an Zuschauern fehlte es nicht, die sich an den Attitüden, Balancen und Fällern der ausübenden Mitglieder reichlich ergösten.

Leider konnte der Eislauf nur an den darauffolgenden zwei Tagen fortgesetzt werden, da in der Witterung eine, gewiß unliebame, Aenderung eintrat, welche unseren Sportliebhabern einen argen Poffen spielte. Vorläufig hängen also unsere Schlittschuhe am Nagel und es bleibt nichts anderes übrig, als mit Geduld, oder Ungeduld abzuwarten, daß sich „die unglücklichen Zeitverhältnisse“ wieder zum Vortheile des Vereines ändern.

Das am Silvesterabend abgehaltene Promenade-Conzert des Schützenvereines überbot die bisherigen — wie übrigens vorauszu sehen war — in jeder Beziehung. Der große Saal war im strengsten Sinne des Wortes gefüllt und die Tanzcolonnen so vollzählig, wie schon lange nicht. Zum Animo mag der Umstand nicht unwesentlich beigetragen haben, daß unsere schönen Damen nicht in Ball- sondern in einfacher, aber eleganter Haus-toilette erschienen.

So viel ist gewiß, daß unsere Schützen mit dem Arrangement dieser gelungenen Unterhaltung einen Treffer gemacht haben, welcher die vorhergehenden finanziellen Fehlschüsse jedenfalls aus ihrer Erinnerung streichen dürfte.

Von Eperies nach Jassa schickte jüngst ein hiesiger Einwohner einem dortigen Verwandten ein in jener Gegend gewiß sehr verwendbares Geschenk, nämlich ein Paar Pelzstücke.

Wozu dem guten Verwandten diese Objekte unter dem heißen Himmelsstriche dienen sollen, da wir

ja doch selbst in der Lage sind, unsere etwaigen Hülfe und Pelztiefeln entbehren zu können und mit Rothschuhen zu vertauschen, wissen wir freilich nicht.

Vermuthlich wird der Schwager in Cassa die werthvollen Pelztiefeln als Curiosum einem dortigen Museum einverleiben.

Eine angenehme Wasserfahrt auf der Tarcza.
Es dürfte unter unsern g. Lesern wohl Wenige geben, denen die Annehmlichkeiten einer Wasserfahrt per Kahn, fremd wären. Viele loben auch die Schifffahrt und in neuerer Zeit haben Manche sogar größere Strecken im Boyton'schen Schwimmaparate zurückgelegt.

Eine Wasserfahrt aber, wie sie hier jüngst ein Weib — freilich unfreiwilliger Weise — gemacht hat, dürfte jedenfalls unter die selteneren Vergnügungsarten gehören. Belegtes Weib wollte nämlich dieser Tage auf dem nächst der Wilczberger Straße befindlichen Stege mit einem riesigen Strohbunde auf dem Rücken, das jenseitige Ufer gewinnen. In der Mitte glitt sie jedoch aus und fiel sammt dem Strohbunde ins Wasser, so zwar, daß sie auf denselben zu sitzen kam. In dieser Situation wurde sie an's Ufer geschwemmt, welches sie, wie einst Odysseus die Küsten seiner Heimath, glücklich und unter Schimpfen erreichte. Jeder Sport findet seine Nachahmer. Möglich, daß es auch diesem an Solchen nicht fehlen wird.

Der Anblick von Lawinstürzen mag in den Alpenländern seinen besondern Reiz haben. In einer zivilisirten Stadt, wie Eperjes aber, ist so etwas minder reizvoll. Namentlich wenn Einem unverhoffterweise eine ganze Ladung Schnee von irgend einem Vache auf Kopf und Nacken niederschmettert wird, wie Solches jüngst ein unschuldiger Wanderer vor der Fontana'schen Conditorei an sich erfuhr. Aller Segen kommt von oben! heißt es. — Soll nun dieser schöne Spruch nicht zu Schanden gemacht werden, so könnten sich die geehrten Hauseigentümer entschließen, ihre Rücksicht gegen das Publikum dadurch an den Tag zu legen, daß sie beim Schneewerfen das Trottoir, abperren, wie dies bei Bauten gebräuchlich ist.

Festingsnachrichten. Der Zebner Leseverein veranstaltete im dortigen Nathausaale am 13. d. M. einen Ball. Entrée 1 fl.

Den Pächtern des hiesigen bürg. Bräuhauses ist es gelungen, ihr Geschäft so einzurichten, um von nun an stets auch vorzügliche Pilsbier (Gerben) zu erzeugen. Die Einwohner unserer Stadt, welche bisher gezwungen waren, importirte Produkte zu kaufen, sind nun in der Lage, ihren diesbezüglichen Bedarf am Plage aus erster Hand zu beziehen.

Die Szécs-Kellermester Straße ist in Folge des eingetretenen Thauwetters wieder einmal unter Wasser. Es ist dies zwar durchaus keine seltene Naturerscheinung; zu Anfang des laufenden Monates aber immerhin etwas verfrüht.

In **Leutschau** findet heute eine Dilettanten-Vorstellung, welcher auch viele Hiesige als Zuschauer beizuwohnen werden, statt. Unser im Projekt gewesenes Dilettanten-Theater ist in Folge verschiedener Dazwischenfälle einstweilen aufgeschoben worden.

Das Concert der f. f. Kammerpianistin, Frau Sophie Wenter und des Solo-Geliffen des f. f. Hofopertheaters D. Popper findet am 24. Jänner l. J. statt. Preise der Plätze: Cerclefig 2 fl. — Spectrisfig 1 fl. 50 kr. — Galleriefig 1 fl. 50 kr. — Parterre 60 kr. Eintrittskarten sind in der Handlung der Herren Thror und Schönfeld, und am Concertabende an der Cassa zu haben. Das ausführliche Programm veröffentlichen wir später.

Ueber das Wuchergeßes war in der letzten Zeit das Gerücht verbreitet, daß die Regierung diese Gesetzvorlage zurückziehen beabsichtige. Dieses Gerücht wird von „N. S.“ als unbegründet bezeichnet. Vielmehr soll in den der Regierung nahestehenden Kreisen sich eine Bewegung in der Richtung geltend machen, daß das Zinsmaximum, welches der Centralausschuß mit acht Prozenten normirt hatte, mit zehn Prozent festgestellt werde. Zur Rechtfertigung dieser Modifikation wird der Justizminister die im ganzen Lande gesammelten und zusammengestellten statistischen Daten dem Abgeordnetenhaufe vorlegen, welches den Wuchergeßesentwurf wohl als ersten Verhandlungsgegenstand unmittelbar nach seinem Zusammentritt in Berathung ziehen dürfte.

Frau v. N., schon im Besitze eines niedlichen Knaben von fünf Jahren, war wieder guter Hoffnung. Das Kind, um Vater und Mutter spielend, wurde vom Ersterem gefragt, ob es lieber ein Brüderchen oder ein Schwesterchen haben wolle? Da es stumm blieb, fügte der Vater hinzu: „Nun bitte nur die Mutter darum.“ Schmeichelnd wandte sich nun der Kleine zur Mutter und bat: „Mutterchen, Mutterchen, bitte, bitte, ein kleines Pferd.“

Fruchtpreise vom 5. Jänner 1877.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	9.—	9.50
Weizen „ 100 „	„	10.—	11.—
Gerste „ 100 „	„	5.50	6.50
Hafer „ 100 „	„	5.50	6.50
Wais „ 100 „	„	—	—
Erbsen „ 100 „	„	8.—	9.—
Linfen „ 100 „	„	8.—	12.—
Bisolen „ 100 „	„	10.—	11.—
Erdäpfel „ 100 „	„	2.—	—

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegytel.**

Haszonbérbe adás.

Az eperjesi püspökség és káptalan tulajdonát képező, és Szepesmegyében fekvő **lechnitz uradalom**, az ahhoz tartozó **Lechnitz, Sublechnitz, Hafka, Nagy és Kis Ivankova, Kahlenberg, Hági, Lessnitz-Huta, Ofalu, Ómajor** községekben, és Veresklastromban találató lak és gazdasági

épületek, szántóföldek, rétek, legelők, malmok, italméresi jog, és **Szmerdzsonkai** furdóvel együtt, 1878-ik évi május 1-jétől számítandó, egymásutáni 6 évre, és pedig vagy együttesen, vagy a körülményekhez képest, részletenkint haszonbérbe adadni fog.

A haszonbérbe venni szándékozók felhivatnak, hogy akár az összes uradalomra, akár annak tetszés szerinti egyes részeire vonatkozó írásbeli ajánlataikat, az ajánlott évibér 10%-tólinak, mint bánatpénznek melléklése mellett, 1877-ik évi február hó utolsó napjáig alólirhoz beküldjék, kinél egy a bérlet feltételei, mint egyéb körülményei iránt is, szives felvilágosítást nyerhetnek.

Eperjesen, 1876-ik évi december 15-én.

Dr. Mihalics Mihály,

18 3-3
eperjesi székes-egyház örkanonokja, mint a püspökségi és káptalani javak kormányzója.

KAZINCZY MANÓ,
kovácmester Eperjesen,
ajánlja a t. c. közönségnek mindenfajú **kocsi- és szánka-készletét,** 1-2
ugyszintén, az e szakba vágó, javításokat is a legjutányosabb áron elfogadja!
Lakása: felkúlváros 153. sz.

Hirdetmény. 1-2

Eperjes városának közelében Salgó községhez tartozó „**Gross**“ nevezetű korcsma az ahhoz tartozó szántóföldekkel együtt **f. 1877. évi január hó 15-én, reggeli 10 órakor** Eperjesen Dobay Sándor, kir. körjegyző ur hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverés útján **három évre** bérbe fog adatni.

Kelt Eperjesen, 1877. január 5-én.

Czirbusz István,
a compossorát meghatalmazottja.

Az eperjesi takarékpénztár pénztári forgalma

az 1876. évi júlushó 1-től 1876. évi december hó 31-éig.

Bevétel.

Pénztárkészlet 1876. juniushó 30-áról	67,824	frt	81	kr.
7% tőke betétekben	2,182	„	39	„
6% tőke betétekben	292,201	„	23	„
Kiváltott váltókban	1.474,748	„	—	„
Váltók utáni kamatokban	39,633	„	90	„
Kiváltott kézi zálogok	46,600	„	90	„
Kamat zálogok után	4,563	„	76	„
Lefizetések jelzálog kölcsönökre	7,765	„	41	„
Kamatok jelzálog kölcsönnél	13,584	„	50	„
Felvett saját betéteink más intézetekél	47,753	„	80	„
Eladott értékpapírokért	17,784	„	—	„
Értékpapírok utáni kamat	307	„	59	„
Házbér	1,176	„	33	„
Szelvényekért	447	„	—	„
Váltó óvásokért	665	„	59	„
Különféle jutalék	16	„	84	„
A tartalék tőkére	386	„	65	„
A nyugdíj alapra	803	„	87	„
3% bélyegadó betéti kamatok után	58	„	18	„
Részvény átíratási díjakért	7	„	—	„

2.018,511 frt 83 kr.

Kiadás.

7% visszafizetések	112,316	frt	51	kr.
7% fizetett kamatok	659	„	97	„
6% visszafizetések	176,419	„	16	„
6% fizetett kamatok	1,222	„	11	„
Leszámitolt váltókért	1.497,435	„	98	„
Visszatérített váltó-kamat	266	„	26	„
Előlegek kézi zálogokra	59,421	„	50	„
Visszatérített zálog-kamat	75	„	74	„
Kölcsön jelzálogokra	31,160	„	87	„
Más intézeteknél betéteink	12,083	„	73	„
Vett értékpapírokért	25,134	„	08	„
Kezelési költségek	2,379	„	22	„
Üzleti költségek	1,012	„	58	„
Hivatali személyzet jutalmazása	491	„	66	„
Váltó-óvásokért	694	„	97	„
Jótékony adományok	519	„	—	„
Tiszti fizetések	3,099	„	96	„
Egyleti ház számlája	2,299	„	40	„
Fizetett adó	2,074	„	30	„
3% bélyegadó betéti kamatok után	1,371	„	68	„
Folyó számlára	60,000	„	—	„
Fizetett részvény-osztalék	20,755	„	—	„
Pénztári készlet 1876. decb. 31-én	7,618	„	15	„

2.018,511 frt 83 kr.

Eperjes, 1876. december hó 31-én.

Farkas Lajos,

főkönyvv. vő.